ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ അഷ്ടമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ തൃതീയസ്കന്ധേ അഷ്ടമോഽധ്യായഃ ॥

മൈത്രേയ ഉവാച
സത്സേവനീയോ ബത പൂരുവംശോ
യൽലോകപാലോ ഭഗവത്പ്രധാനഃ।
ബഭൂവിഥേഹാജിതകീർതിമാലാം
പദേ പദേ നൂതനയസ്യഭീക്ഷ്ണം ॥ **1** ॥

സോഽഹം നൃണാം ക്ഷുൽലസുഖായ ദുഃഖം
മഹദ്ഗതാനാം വിരമായ തസ്യ।
പ്രവർതയേ ഭാഗവതം പുരാണം
യദാഹ സാക്ഷാദ്ഭഗവാനൃഷിഭ്യഃ ॥ **2** ॥

ആസീനമുർവ്യാം ഭഗവന്തമാദ്യം
സങ്കർഷണം ദേവമകുംഠസത്ത്വം।
വിവിത്സവസ്തത്ത്വമതഃ പരസ്യ
കുമാരമുഖ്യാ മുനയോഽൻവപൃച്ഛൻ ॥ **3** ॥

സ്വമേവ ധിഷ്ണ്യം ബഹു മാനയന്തം
യം വാസുദേവാഭിധമാമനന്തി।
പ്രത്യഗ്ധൃതാക്ഷാംബുജകോശമീഷ -
ദുൻമീലയന്തം വിബുധോദയായ ॥ **4** ॥

സ്വർധുൻയുദാർദ്രൈഃ സ്വജടാകലാപൈ -
രുപസ്പൃശന്തശ്ചരണോപധാനം।
പദ്മം യദർചന്ത്യഹിരാജകൻയാഃ
സപ്രേമ നാനാബലിഭിർവരാർഥാഃ ॥ **5** ॥

മുഹുർഗൃണന്തോ വചസാനുരാഗ -
സ്ഖലത്പദേനാസ്യ കൃതാനി തജ്ജ്ഞാഃ।
കിരീടസാഹസ്രമണിപ്രവേക -
പ്രദ്യോതിതോദ്ദാമഫണാസഹസ്രം ॥ **6** ॥

പ്രോക്തം കിലൈതദ്ഭഗവത്തമേന
നിവൃത്തിധർമാഭിരതായ തേന।
സനത്കുമാരായ സ ചാഹ പൃഷ്ടഃ
സാംഖ്യായനായാംഗ ധൃതവ്രതായ ॥ **7** ॥

സാംഖ്യായനഃ പാരമഹംസ്യമുഖ്യോ
വിവക്ഷമാണോ ഭഗവദ്വിഭൂതീഃ।
ജഗാദ സോഽസ്മദ്ഗുരവേഽൻവിതായ
പരാശരായാഥ ബൃഹസ്പതേശ്ച ॥ **8** ॥

പ്രോവാച മഹ്യം സ ദയാലുരുക്തോ
മുനിഃ പുലസ്ത്യേന പുരാണമാദ്യം।
സോഽഹം തവൈതത്കഥയാമി വത്സ
ശ്രദ്ധാലവേ നിത്യമനുവ്രതായ ॥ **9** ॥

ഉദാപ്ലുതം വിശ്വമിദം തദാഽഽസീദ്
യന്നിദ്രയാമീലിതദൃങ് ൻയമീലയത്।
അഹീന്ദ്രതൽപേഽധിശയാന ഏകഃ
കൃതക്ഷണഃ സ്വാത്മരതൗ നിരീഹഃ ॥ **10** ॥

സോഽന്തഃശരീരേഽർപിതഭൂതസൂക്ഷ്മഃ
കാലാത്മികാം ശക്തിമുദീരയാണഃ।
ഉവാസ തസ്മിൻ സലിലേ പദേ സ്വേ
യഥാനലോ ദാരുണി രുദ്ധവീർയഃ ॥ **11** ॥

ചതുർയുഗാനാം ച സഹസ്രമപ്സു
സ്വപൻ സ്വയോദീരിതയാ സ്വശക്ത്യാ।
കാലാഖ്യയാഽഽസാദിതകർമതന്ത്രോ
ലോകാനപീതാന്ദദൃശേ സ്വദേഹേ ॥ **12** ॥

തസ്യാർഥസൂക്ഷ്മാഭിനിവിഷ്ടദൃഷ്ടേ -
രന്തർഗതോഽർഥോ രജസാ തനീയാൻ।
ഗുണേന കാലാനുഗതേന വിദ്വഃ
സൂഷ്യംസ്തദാഭിദ്യത നാഭിദേശാത് ॥ **13** ॥

സ പദ്മകോശഃ സഹസോദതിഷ്ഠത്
കാലേന കർമപ്രതിബോധനേന।
സ്വരോചിഷാ തത്സലിലം വിശാലം
വിദ്യോതയന്നർക ഇവാത്മയോനിഃ ॥ **14** ॥

തൽലോകപദ്മം സ ഉ ഏവ വിഷ്ണുഃ
പ്രാവീവിശത്സർവഗുണാവഭാസം।
തസ്മിൻ സ്വയം വേദമയോ വിധാതാ
സ്വയംഭുവം യം സ്മ വദന്തി സോഽഭൂത് ॥ **15** ॥

തസ്യാം സ ചാംഭോരുഹകർണികായാ -
മവസ്ഥിതോ ലോകമപശ്യമാനഃ।
പരിക്രമൻ വ്യോമ്നി വിവൃത്തനേത്ര -
ശ്ചത്വാരി ലേഭേഽനുദിശം മുഖാനി ॥ **16** ॥

തസ്മാദ്യുഗാന്തശ്വസനാവഘൂർണ -
ജലോർമിചക്രാത്സലിലാദ്വിരൂഢം।
ഉപാശ്രിതഃ കഞ്ജമു ലോകതത്ത്വം
നാത്മാനമദ്ധാവിദദാദിദേവഃ ॥ **17** ॥

ക ഏഷ യോഽസാവഹമബ്ജപൃഷ്ഠ
ഏതത്കുതോ വാബ്ജമനൻയദപ്സു।
അസ്തി ഹ്യധസ്താദിഹ കിഞ്ചനൈത -
ദധിഷ്ഠിതം യത്ര സതാ നു ഭാവ്യം ॥ **18** ॥

സ ഇത്ഥമുദ്വീക്ഷ്യ തദബ്ജനാല -
നാഡീഭിരന്തർജലമാവിവേശ।
നാർവാഗ്ഗതസ്തത്ഖരനാലനാല -
നാഭിം വിചിൻവംസ്തദവിന്ദതാജഃ ॥ **19** ॥

തമസ്യപാരേ വിദുരാത്മസർഗം
വിചിൻവതോഽഭൂത്സുമഹാംസ്ത്രിണേമിഃ।
യോ ദേഹഭാജാം ഭയമീരയാണഃ
പരിക്ഷിണോത്യായുരജസ്യ ഹേതിഃ ॥ **20** ॥

തതോ നിവൃത്തോഽപ്രതിലബ്ധകാമഃ
സ്വധിഷ്ണ്യമാസാദ്യ പുനഃ സ ദേവഃ।
ശനൈർജിതശ്വാസനിവൃത്തചിത്തോ
ൻയഷീദദാരൂഢസമാധിയോഗഃ ॥ **21** ॥

കാലേന സോഽജഃ പുരുഷായുഷാഭി -
പ്രവൃത്തയോഗേന വിരൂഢബോധഃ।
സ്വയം തദന്തർഹൃദയേഽവഭാത -
മപശ്യതാപശ്യത യന്ന പൂർവം ॥ **22** ॥

മൃണാലഗൗരായതശേഷഭോഗ -
പർയങ്ക ഏകം പുരുഷം ശയാനം।
ഫണാതപത്രായുതമൂർധരത്ന -
ദ്യുഭിർഹതധ്വാന്തയുഗാന്തതോയേ ॥ **23** ॥

പ്രേക്ഷാം ക്ഷിപന്തം ഹരിതോപലാദ്രേഃ
സന്ധ്യാഭ്രനീവേരുരുരുക്മമൂർധ്നഃ।
രത്നോദധാരൗഷധിസൗമനസ്യ -
വനസ്രജോ വേണുഭുജാംഘ്രിപാംഘ്രേഃ ॥ **24** ॥

ആയാമതോ വിസ്തരതഃ സ്വമാന -
ദേഹേന ലോകത്രയസംഗ്രഹേണ।
വിചിത്രദിവ്യാഭരണാംശുകാനാം
കൃതശ്രിയാപാശ്രിതവേഷദേഹം ॥ **25** ॥

പുംസാം സ്വകാമായ വിവിക്തമാർഗൈ -
രഭ്യർചതാം കാമദുഘാംഘ്രിപദ്മം।
പ്രദർശയന്തം കൃപയാ നഖേന്ദു -
മയൂഖഭിന്നാംഗുലിചാരുപത്രം ॥ **26** ॥

മുഖേന ലോകാർതിഹരസ്മിതേന
പരിസ്ഫുരത്കുണ്ഡലമണ്ഡിതേന।
ശോണായിതേനാധരബിംബഭാസാ
പ്രത്യർഹയന്തം സുനസേന സുഭ്രുവാ ॥ **27** ॥

കദംബകിഞ്ജൽകപിശംഗവാസസാ
സ്വലങ്കൃതം മേഖലയാ നിതംബേ।
ഹാരേണ ചാനന്തധനേന വത്സ
ശ്രീവത്സവക്ഷഃസ്ഥലവൽലഭേന ॥ **28** ॥

പരാർധ്യകേയൂരമണിപ്രവേക -
പർയസ്തദോർദണ്ഡസഹസ്രശാഖം।
അവ്യക്തമൂലം ഭുവനാംഘ്രിപേന്ദ്ര -
മഹീന്ദ്രഭോഗൈരധിവീതവൽശം ॥ **29** ॥

ചരാചരൗകോ ഭഗവൻമഹീധ്ര -
മഹീന്ദ്രബന്ധും സലിലോപഗൂഢം।
കിരീടസാഹസ്രഹിരണ്യശൃംഗ -
മാവിർഭവത്കൗസ്തുഭരത്നഗർഭം ॥ **30** ॥

നിവീതമാമ്നായമധുവ്രതശ്രിയാ
സ്വകീർതിമയ്യാ വനമാലയാ ഹരിം।
സൂർയേന്ദുവായ്വഗ്ന്യഗമം ത്രിധാമഭിഃ
പരിക്രമത്പ്രാധനികൈർദുരാസദം ॥ **31** ॥

തർഹ്യേവ തന്നാഭിസരഃസരോജ -
മാത്മാനമംഭഃ ശ്വസനം വിയച്ച।
ദദർശ ദേവോ ജഗതോ വിധാതാ
നാതഃ പരം ലോകവിസർഗദൃഷ്ടിഃ ॥ **32** ॥

സ കർമബീജം രജസോപരക്തഃ
പ്രജാഃ സിസൃക്ഷന്നിയദേവ ദൃഷ്ട്വാ।
അസ്തൗദ്വിസർഗാഭിമുഖസ്തമീഡ്യ -
മവ്യക്തവർത്മൻയഭിവേശിതാത്മാ ॥ **33** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
തൃതീയസ്കന്ധേ അഷ്ടമോഽധ്യായഃ ॥